

Pobyt badawczy na TMU w ramach realizacji grantu
„The issue of formation of modern Japanese Multicultural Society.
The case study of children from the international families
from Kantō and Kansai regions” przyznanego przez
The Japan Foundation,
wrzesień 2015 – marzec 2016

Każdego roku Fundacja Japońska (The Japan Foundation) przyznaje granty i stypendia badawcze mające na celu upowszechnienie wiedzy na temat Japonii i jej kultury. Dofinansowania są przyznawane w ramach pięciu programów i mogą obejmować pobyty trwające od kilku dni do 12 miesięcy.

W roku akademickim 2015/16 otrzymałem grant badawczy w ramach programu Japanese Studies Overseas and Intellectual Exchange na realizację projektu „The issue of formation of modern Japanese Multicultural Society. The case study of children from the international families from Kanto and Kansai regions”, który stanowi kontynuację prowadzonych od 2013 r. studiów nad grupami mniejszościowymi zamieszkującymi Wyspy Japońskie. Przeprowadzenie badań było możliwe dzięki współpracy z prof. He Bin z Katedry Antropologii Społecznej w Tokyo Metropolitan University (TMU).

Badania na terenie Japonii były prowadzone od września 2015 do marca 2016 r. Głównym celem badawczym były dzieci z małżeństw mieszanych (japońsko-

-europejskich, japońsko-azjatyckich) oraz dzieci emigrantów przybyłych na wyspy. Staralem się sprawdzić, w jaki sposób dorastanie i edukacja w społeczności monoetnicznej wpływają na kształtowanie się tożsamości młodego człowieka, a także jakich wyborów dokonuje on, kiedy ma do czynienia z różnymi wartościami kulturowymi, to znaczy, które z nich są mu bliższe. Badania prowadziłem w szkole podstawowej oraz klubach sportowych, do których uczęszczają dzieci po zajęciach lekcyjnych. Ponadto, wykorzystując doświadczenie z poprzednich badań (nad obrzędowością oraz tradycją), obserwowałem dobór elementów kulturowych podczas świąt wpływających na kształtowanie się tożsamości etnicznej i narodowej (ze względu na okres pobytu były to święta *shichi go san*¹

¹ *Shichi go san* (dosł. siedem pięć trzy) – święto japońskie obchodzone 15 listopada przez trzy-, pięcio- i siedmioletnie dzieci, podczas którego rodziny udają się do świątyni celem wymodlenia pomyślności dla dorastającego dziecka. Pierwotnie łączone było z przejściem z fazy boskiej do fazy ludzkiej życia –

oraz *hina matsuri*²). Również dobór miejsc, w których prowadziłem badania, nie był przypadkowy. Region Kantō z centralnym miastem Tokio oraz Kansai z Osaką są idealną przestrzenią do studiów nad omawianą problematyką. Tokio aspirujące do miana wielokulturowej metropolii niezmiennie przyciąga tysiące obcokrajowców ze wszystkich stron świata, zaś Osaka od wieków uchodzi za miejsce, w którym żyją liczne diaspory pochodzące z Chin i Korei. Należy dodać, że dotarcie do mniejszości chińskiej było możliwe dzięki prof. He Bin, Chince, która naucza antropologii społecznej na TMU i zgodziła się wprowadzić mnie w świat tej mniejszości etnicznej.

Fundacja Japońska poza umożliwieniem prowadzenia badań organizuje dla swoich podopiecznych liczne spotkania oraz wydarzenia mające pomóc stypendystom w pogłębieniu wiedzy i poszerzeniu sieci kontaktów naukowych. Podczas mojego pobytu okazja ku temu zdarzyła się podczas dwóch spotkań zorganizowanych w grudniu 2015 r. w głównej siedzibie Fundacji Japońskiej w Tokio. I tak, podczas konferencji skupiającej uczestników programu badawczo-grantowego

Japończycy wierzyli, że do 7. roku życia dusza dziecka jest połączona z duchem bóstwa.

² *Hina matsuri* (święto lalek) – święto obchodzone 3 marca, podczas którego wystawione są lalki *hina* symbolizujące parę cesarską zawierającą ślub. Jest to święto kształtujące wzorce kobiecości w społeczeństwie japońskim. Jego męskim odpowiednikiem jest obchodzony 5 maja Dzień Dziecka, wówczas wystawiana jest zbroja samurajska, lalka samuraja na dzikim koniu oraz wywieszane są proporce *koi nobori*.

(Japanese Studies Overseas and Intellectual Exchange) zainteresowani mogli podzielić się wynikami uzyskanymi w swoich badaniach, zaś udział w seminarium prowadzonym przez Daniela de Torresa pozwolił nam zapoznać się z koncepcjami budowy i organizacji międzykulturowego miasta na przykładzie Barcelony.

Ponadto miałem okazję uczestniczyć w dwóch ważnych dla japońskiej antropologii kulturowej i społecznej wydarzeniach. Dnia 12 grudnia 2015 r. odbyło się „The 2nd International Symposium on the Internationalization of Japanese Anthropology and the Attempts to Promote the Overseas Dissemination of Academic Information in Japan The Internationalization/Globalization of Cultural Anthropology and Japan”³, zaś w dniach 13–14 grudnia 2015 r. na Tokyo Metropolitan University świętowano obchody 60-lecia funkcjonowania antropologii społecznej.

Podczas kilku miesięcy spędzonych w Japonii dzięki współpracy z Fundacją Japońską i Tokyo Metropolitan University znacznie poszerzyłem moją wiedzę oraz zebrałem cenny materiał badawczy do dalszej analizy tworzenia się społeczeństwa wielokulturowego na Wyspach Japońskich.

Jacek Splisgart

³ Punktem wyjścia do debaty był wykład prof. Gordona C. Mathewsa (Chinese University of Hong Kong) pt. „The Globalization of Anthropology, and Japan’s Place Within It”. Sympozjum zostało zorganizowane przy współpracy z The Japanese Society of Cultural Anthropology, zaś jego gospodarzem był Tokyo Metropolitan University.

International Conference
on Law, Patent, and Technology (ICLPT 2016),
Bangkok, 19th–21st January 2016

The International Conference on Law, Patent, and Technology (ICLPT 2016) was organized by International Business Academics Consortium and was held in Bangkok, Thailand, on 19–21/01/2016. The aim of this conference was to provide a platform focusing on deliberating solutions to selected important topics in intellectual property area. The other streams were related to economy, business management and social welfare.

The key participants of the conference were: Prof. Sun-Jeong Kim (Korean Institute of Intellectual Property, Dongguk University, Republic of Korea); Prof. Yves Reboul (Centre of International Intellectual Property Studies, University of Strasbourg, France), Judge Thomas Voit (German Federal Patent Court, Germany) and Prof. Mei-Hsin Wang (fellow of Royal Society of Chemistry, UK).

This edition of the conference was attended by dozens of scientists and experts in IP law from a number of countries, i.e. Egypt, Vietnam, Kazakhstan, Thailand, Sweden, Poland, India, Taiwan, USA, Canada, Republic of Korea, Iran, Turkey, Portugal, Japan, China, Kuwait, Iraq, United Arab Emirates, Indonesia, United Kingdom, Spain. The conference was divided into plenary sessions, as well as thematic panels.

The keynote speech entitled “Happy Workplace: Phenomenon of Interesting Happiness” was presented by Doungn-

etre Thummakul (Suan Dusit University, Bangkok, Thailand). The author argued that in the real world, the greatest human need is happiness. Therefore, new concept should be developed to ensure that humans can live well together. Organization management needs to alter its perspective by perceiving the world more realistically. Even though businesses need to seek profit, businesses also need to consider happiness in order to survive. The concept of “building happy organization” is a concept the Healthy Organization Promotion Section under the Thai Health Promotion Foundation (THPF) created for various organizations using “the Happy 8 boxes” as a framework to build social innovations and improve quality of life for workers while strengthening organizations in readiness for sustainable competition and growth. Nevertheless, balanced organization happiness is composed of several factors requiring systematic operations and step-by-step practice. Success might be measured with the Happy Workplace Index (HWI) or the Happy Public Organization Index (HPI). The factors facilitating happiness are composed of management systems, good work atmosphere and environment, comprehensive happiness-building processes to create physical and mental health with positive effects on organization performance. Every executive, human resource developer and

member of the organization must work together creatively toward building happy workplace.

One of the awarded paper referred to the need of laws in relation to space debris. The authors, Prevy Parekh and Simran Chandok (Symbiosis Law School, Pune, India), claimed that the existing policies that are currently governing all activities related to space waste do not adequately deal with the issue. Primarily they fail to answer who takes liability for damages caused due to the waste. Hence, the paper contained critical analysis of different international treaties, space policies of various leading countries in space activities as well as regulations that have been introduced in order to control the situation and see how effective and practical these policies are. The Authors put emphasis on the need of detailing laws that deal with space waste and the liability of countries in a situation of a dispute caused due to damage from space debris. Also since arbitration is currently the only remedy for space disputes, the Authors noted the need to create a formal authority for dealing with such problems.

Jason Briggs (Webster University, Thailand) and Moin Khan (Eudaimonia Consulting Group LLC) in the paper entitled “Evaluating Rule of Law Initiatives From a Project Management Perspective” stressed that in the last 50 years, the world has witnessed a notable increase in international development and rule of law (RoL) initiatives. From Africa and Eastern Europe to South and Southeast Asia, improving RoL will continue to attract significant

funding from international donors in the coming years. However, the results of international donor RoL initiatives in post-conflict and transitional states are less than encouraging, and difficult to objectively verify. Donor government agencies have experienced greater scrutiny regarding the management of their international program portfolios and faced wide-spread criticism for their failure to effectively utilize funds in country. Consequently, donor nations have invested considerable resources in agencies with the sole purpose of overseeing expenditures, such as the Office of the Inspector General or Special Inspector General for Afghanistan Reconstruction (SIGAR). However, these oversight agencies primarily focus on fraud, waste and abuse and do not focus on poor management of projects. Moreover, while their investigative reports effectively “name and shame”, these efforts fail to promote the type of organizational introspection required for building the capacity of RoL program partners – donor governments, project partners and donatory nations – in order to effectively implement RoL projects through the use of evidenced-based project management models and techniques. The paper briefly outlined the development of RoL projects and the impact of oversight commissions with subsequent papers exploring project management in the context of RoL. Moreover, the Authors discussed ways to move RoL development evaluation beyond mere rhetoric by proposing a project management-based framework for RoL programs with a critical

component regarding the creation of an inter-agency Project Management Office tasked with providing proper training, management assistance, templates, and monitoring and evaluation for international RoL projects. The overall goal of the framework was to provide the RoL with professional platform to more effectively implement projects.

The other selected paper referred to the interface between traditional rights of tribals and intellectual property rights. Mahima Madana and Samridhi Hotab (University Dwarka, New Delhi, India) highlighted traditional knowledge as an item of unexpected attention and debate in the international fora in the recent times. Technological advancement, privatisation and commercialisation of the products based on the traditional knowledge has arisen, so there is a demand for the adequate protection of traditional knowledge from being misused or misappropriated. The issues relating to intellectual property protection of traditional knowledge emerged when multinational companies and foreign entities obtained commercial benefits from knowledge which was predominantly indigenous. The broadening of the scope of intellectual property rights fails to protect the traditional knowledge and does not confer any sort of propriety rights on its holders. In one of the most celebrated cases of Neem plant patent based on traditional knowledge of a developing country was challenged successfully for the first time. Similarly, Turmeric, a popular herb which has been used for thousands of years in India, became the subject mat-

ter of a patent dispute in 1995 in USA. The same was revoked in 1997 on the ground of lack of novelty based on the ancient text proof provided by the Indian Government. It can be seen that conventional international intellectual property law does not, at least adequately, protect the traditional knowledge of indigenous and local people. The international community has recognized that there is need to devise new regimes or enlarge existing ones to accommodate the protection of traditional knowledge. The authors put forward the following proposal. Firstly, Community Outreach programs need to be organized in collaboration with the Government, Non-Governmental Organizations and Educational Institutes at grass root levels which aim at spreading awareness to the masses. Secondly, majority countries should invest in the creation of *sui generis* legislation according to the socio-economic and political conditions prevalent in the country. Lastly, it is crucial that new research ought to be conducted on traditional forms of intellectual property and mechanisms for securing traditional knowledge by indigenous and local people in different parts of the world. Case studies highlighting how indigenous and local people perceive intellect and whether they treat it as property worth protecting would be useful. The paper forms the basis for national and international processes to establish property protection regimes suitable for traditional knowledge and innovations.

Krzysztof Czub (University of Gdańsk) in the paper titled "Selected

Aspects of the Trademark Reform in the European Union – Towards New Challenges in the Internal Market” discussed a topical issue of the latest reform of the trademark protection system in the European Union. The adoption of the reform (including the recast of Directive 2008/95/EC to approximate the laws of the Member States relating to trademarks as well as the amendment of Regulation No. 207/2009 on the Community trademark) was completed in March 2016. The EU’s trademark reform package contains important amendments in terms of trademark protection, including changes in the statutory notion of trademark, the scope of legal protection, the fee structure and the administrative process of registration. The package will apply to both national and European unitary trademark rights. In the paper, the implications of the removal of graphical representability of the sign from the basic definition of a trademark were particularly analysed. The current requirement of graphical representation does not mean that signs which are imperceptible visually are excluded from protection. However, signs must be capable of being represented in a manner that is “clear, precise, self-contained, easily accessible, intelligible, durable and objective” (C-273/00, Sieckmann v. DPMA). The other important issue under discussion referred to changes of the provisions of law related to class headings in accordance with recent rules established by the Court of Justice of the European Union, most notably in the C-307/10, IP Translator case. General indications included in the Nice classification head-

ings may be used, providing that they comply with the requisite standards of clarity and precision. The issues under discussion were presented in the light of the general principles of coexistence and balance of trademark systems at the national and European Union level. The predictions about the effect of the reform in relation to trademark national laws of the EU Member States were also indicated and evaluated.

In the paper entitled “Who is Best Able to Diffuse Innovation: Government, Academia, Industry or Inventor?” Shinto Teramoto (Kyushu University, Japan) and Paulius Jurcys (Yanagida & Partners) explained the assumptions underlying the recent reform of Japanese patent law related to employees’ inventions (Art. 35 of Patent Act of Japan) according to which the right to receive a patent may originally belong to employer on the basis of the employment contract. Employees’ inventions are products of the collaboration between employees and their employer. However, the employer is in a much more advantageous position to produce and distribute the products and services that embody the inventions, that realize the diffusion of innovations. The advantageous diffusor of innovations (namely the employer) should be the original holder of the rights to receive patents. The author queried whether the employer always has an advantage in diffusing innovations compared with its employees. He also stressed that the employee, employer, and external resources (academia, government, consumers etc.) are all essential players in

the innovation ecosystem. However, the effort contributed by the employer and its employees has a much more direct linkage to the respective inventions compared with the contribution of external resources. Usually both, the employer and employee expect that the employer will implement the employee's invention in products and services. Also, they expect that the innovation will be diffused through the society by means of the distribution of such products and services of the employer. However, the employer company may sometimes fail to properly implement an employee's invention in products and services. Even if the employer company is able to implement

the employee's invention in products or services, the employer company may fail to make the products or services widely accepted by consumers. Both, the advantages and disadvantages of employers are likely to be under influence of often employed policy of "Selection and Concentration". This policy may cause that the employer fails to encourage its employees to conduct "diversified" or long-term R&D. Moreover, "Selection and Concentration" policy may cause that the employer's company fails to implement many of its employees' inventions in products or services.

Krzysztof Czub

Wizyta Przewodniczącego Chińskiej Republiki Ludowej Xi Jinpinga w Polsce, Warszawa, 19–20 czerwca 2016 r.

W dniach 19–21 czerwca 2016 r. z oficjalną wizytą w Polsce przebywał Przewodniczący Chińskiej Republiki Ludowej Xi Jinping z małżonką. Była to pierwsza wizyta w Polsce chińskiego przywódcy od 12 lat (w 2004 r. odwiedził Polskę pełniący wówczas funkcję Przewodniczącego ChRL Hu Jintao). Celem wizyty Przewodniczącego Xi było zacieśnianie przyjaźni między Polską a Chinami, umocnienie wzajemnego zaufania i promowanie wspólnego rozwoju.

W związku z wizytą Przewodniczącego Xi Jinpinga odbyły się trzy fora: Polsko-Chińskie Forum Biznesowe, IV Forum Regionalne Polska – Chiny,

Forum Jedwabnego Szlaku 2.0. W forach gospodarczych wzięli udział przedstawiciele samorządów i nauki oraz przedsiębiorcy. Tematem przewodnim wszystkich forów było zacieśnianie współpracy w ramach inicjatywy „Jeden Pas, Jeden Szlak”. W trakcie Polsko-Chińskiego Forum Biznesowego zainaugurowano otwarcie biura Chińskiej Rady Promocji Handlu Zagranicznego w Polsce. Podpisano sześć umów pomiędzy polskimi i chińskimi przedsiębiorstwami. Umowę na import polskiego mleka podpisały SM Mlekpól i Chinatrex Corporation. Porozumienie w kwestii sprzedaży do Chin polskich wyrobów farmaceutycz-

nych zawarły Polfarmex i Grupa Maspex z przedsiębiorstwem Wuhan Tongyuan. Podpisano także dwa porozumienia lotnicze – Jiangsu Lantian Aerospace Industrial Park zawarło umowę z firmami Margański i Bajera.

Prezydent RP Andrzej Duda oraz Przewodniczący Xi Jinping symbolicznie otworzyli linię kolejową na trasie Chiny – Europa. Pociąg obsługiwany przez China Railway Express przyjechał z Chengdu i składał się z 22 wagonów wypełnionych częściami samochodowymi i elektroniką z Chin.

Niestety, zabrakło jednej bardzo istotnej umowy: otwarcia chińskiego rynku dla polskiej wieprzowiny. Odkąd na terenie Polski pojawiły się przypadki ASF (afrykańskiego pomoru świń), chiński rynek został zamknięty dla polskich producentów wieprzowiny. Minister Zhi Shuping, pytany o szanse na pomyślne rozwiązanie tej kwestii, stwierdził, że będzie to możliwe, jeżeli uda się wypracować techniczne podejście dotyczące rozgraniczenia obszarów dotkniętych ASF.

Ukoronowaniem wizyty Przewodniczącego Xi Jinpinga w Polsce było

podpisanie oświadczenia o wszechstronnym strategicznym partnerstwie. W ramach tego oświadczenia Polska i Chiny zapowiedziały, że pogłębią wzajemną współpracę w następujących obszarach: gospodarce, handlu, finansach, transporcie, logistyce, infrastrukturze, lotnictwie cywilnym, energetyce, rolnictwie, handlu elektronicznym, technologii i ochronie środowiska. Zapowiedziano również dalszą kooperację w ramach projektu „Jeden Pas, Jeden Szlak”.

W poniedziałek 20 czerwca 2016 r. na Zamku Królewskim w Warszawie odbyła się oficjalna kolacja na cześć Przewodniczącego Chińskiej Republiki Ludowej J.E. Xi Jinpinga i Jego Małżonki. W uroczystej kolacji, na zaproszenie Prezydenta RP Andrzeja Dudy i Jego Małżonki, uczestniczył prof. Kamil Zeidler, reprezentując Centrum Studiów Azji Wschodniej Uniwersytetu Gdańskiego. W uroczystości tej wzięli udział także członkowie Rady Naukowej CSAW UG: prof. Krzysztof Gawlikowski, prof. Bogdan Góralczyk oraz prof. Jan Rowiński.

Marta Dargas

Pobyty studyjny w Japonii w ramach stypendium MIRAI Program 2016 Summer Group 8–15 września 2016 r.

W dniach 8–15 września 2016 r. grupa 70 studentów z różnych krajów przebywała na stypendium w Japonii ufundowanym przez Rząd Japoński we współpracy z Japan International Cooperation Center (JICE) oraz The European Federation

for Intercultural Learning (EFIL). Tegoroczne stypendium było drugą edycją programu MIRAI. Całe przedsięwzięcie, organizowane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Japonii, stanowi krótkoterminową wymianę studencką dla 150

studentów z całej Europy, Centralnej Azji oraz państw Kaukazu studiujących kierunki związane z polityką, stosunkami międzynarodowymi, ekonomią, historią, prawem, studiami Azji Wschodniej oraz inne podobne.

Program jest podzielony na dwie edycje – letnią (zaplanowaną na wrzesień) oraz zimową (zaplanowaną na grudzień). W edycji letniej brało udział 70 studentów, natomiast w zimowej mają wziąć udział 80 uczestników. Kandydaci uczestniczący w programie są wylaniani w procesie rekrutacji prowadzonej przez ambasadę Japonii w poszczególnych państwach. Moja praca magisterska, pisana pod kierunkiem prof. Kamila Zeidlerera na Wydziale Prawa i Administracji UG, była związana z kulturą Japonii, co umożliwiło mi uczestniczenie w edycji wrześniowej niniejszego programu.

Słowo *mirai* z języka japońskiego oznacza dosłownie „przyszłość”. Nazwa stypendium jest nieprzypadkowa, gdyż program ma za zadanie stworzyć nici porozumienia, podstawy współpracy pomiędzy Japonią a państwami, które biorą udział w całym przedsięwzięciu. Ponadto MIRAI Program ma przyczynić się do zrozumienia japońskiej kultury, historii, ekonomii, społeczeństwa oraz polityki zagranicznej.

Dnia 8 września wszyscy uczestnicy dotarli do Tokio, lądując na lotniskach w Naricie lub Hanedzie. Po przyjeździe do Tokio, o godz. 16:00 rozpoczęła się oficjalna część programu MIRAI 2016. Uczestnicy zostali podzieleni na trzy grupy, a następnie przedstawiono nam dokładny plan pobytu w Japonii. Oficjalna część programu zakończyła się

o 19:30, co pozwoliło jeszcze wieczorem na zwiedzanie różnych tętniących życiem dzielnic miasta – Shibuya, Akihabara, Harajuku, Shinagawa i innych.

Następnego dnia pierwszym punktem programu było Edo-Tokyo Museum, przedstawiające historię Tokio. Można tam podziwiać między innymi rekonstrukcję Teatru Kabuki w skali 1:1 oraz tradycyjnego japońskiego domu z okresu Edo, również w skali 1:1. Całe muzeum pełne jest wspaniałych rekonstrukcji, które mają przybliżyć realia życia w okresie Edo. Następnie wszystkie grupy udały się do Roppongi Hills Mori Tower, gdzie mieści się Mori Art Museum oraz taras widokowy, z którego można podziwiać zapierającą dech panoramę Tokio. Po południu udaliśmy się do Portu Lotniczego Haneda i stamtąd poleciliśmy do Hiroshimy.

Dnia 10 września rano z Miyajima-guchi Ferry Pier przeplłynęliśmy promem na wyspę Miyajima. Miejsce to jest doskonale rozpoznawane przez turystów z całego świata, a to za sprawą wielkiej Torii (bramy) zbudowanej na wodzie. Widok ten to jeden z najbardziej charakterystycznych dla Japonii pejzaży. Na wyspie Miyajima spędziliśmy wspaniałe, pełne wrażeń przedpołudnie. Spacerowaliśmy po ulicach tej niewielkiej wyspy, mogąc obserwować codzienne życie Japończyków. Zwiedzaliśmy także świątynię shintoistyczną Itsukushima Shrine, gdzie przypadkowo byliśmy świadkami tradycyjnego ślubu shintoistycznego. Następnie udaliśmy się już do Hiroshimy. Naszą wędrówkę rozpoczęliśmy od spaceru po Peace Memorial Park, po którym oprowadzali

nas przewodnicy wolontariusze. Usłyszeliśmy niezliczoną ilość poruszających historii. Wielokrotnie zwracano uwagę na problem, jakim jest zagrożenie nuklearne. W sali wykładowej usłyszeliśmy historię kobiety, która przeżyła atak bomby atomowej zrzuconej na Hiroshimę w 1945 r. Zwiedziliśmy też Muzeum Historii w Hiroshimie. Po południu Shinkansenem dostaliśmy się do Osaki.

Czwarty dzień programu MIRAI 2016 rozpoczął się od podróży do Kioto, gdzie podziwialiśmy Pałac Cesarski. Jest to imponujących rozmiarów kompleks budynków, którym towarzyszą przepiękne ogrody cesarskie. W przeszłości pałac był siedzibą cesarza, a dopiero w 1868 r. dwór cesarski przeniesiono do Tokio. Następnie udaliśmy się do małej miejscowości Uji w prefekturze Kioto. Uji słynie z tradycyjnej japońskiej zielonej herbaty – *matcha*. Mieliśmy przyjemność uczestniczyć w tradycyjnej ceremonii parzenia oraz picia herbaty. Ceremonię przeprowadził znany japoński mistrz herbaty – Mitsuboshien Kanbayashisanu. Mistrz przekazuje swoją wiedzę, podtrzymując przy tym rodzinną tradycję, która trwa od szesnastu pokoleń. Zwiedziliśmy także Byodin Temple, czyli buddyjską świątynię w Uji.

Dzień 12 września rozpoczęliśmy od wizyty w sławnej japońskiej korporacji KYOCERA. Dowiedzieliśmy się wiele na temat założyciela firmy, jego filozofii pracy oraz produktów. Następnie udaliśmy się do dzielnicy Kioto – Fushimi. Tam oprowadzeni przez przewodników wolontariuszy zwiedziliśmy wspaniałą świątynię shintoistyczną Fushimi Inari Taisha. Należy ona do najslawniejszych

w Japonii. Po tradycyjnym japońskim posiłku udaliśmy się na dworzec kolejowy, skąd Shinkansenem wyruszyliśmy do Tokio.

Szósty dzień programu rozpoczęliśmy na Uniwersytecie Waseda, gdzie wysłuchaliśmy serii wykładów na tematy związane między innymi z Brexitem, współpracą Japonii z Unią Europejską, Stanami Zjednoczonymi oraz problemami ery nuklearnej. Prelekcje wygłosili prof. Tamio Nakamura, prof. Shujiro Urata oraz prof. Hidetoshi Nakamura z Uniwersytetu Waseda, a także prof. Yuichi Hosoya z Uniwersytetu Keio. Wizytę na uniwersytecie zakończyliśmy warsztatami w mieszanych grupach składających się ze studentów uniwersytetu oraz członków programu MIRAI 2016, pod opieką dwóch moderatorów: prof. Paula Bacona oraz dr. Hikaru Yoshizawy z Uniwersytetu Waseda.

Ostatniego dnia pobytu Japonii braлиśmy udział w warsztatach dotyczących przebiegu programu oraz doświadczeń, jakie z niego wyniesiemy. Każda grupa przygotowała krótką prezentację mającą na celu podzielenie się z pozostałymi uczestnikami wrażeniami z programu MIRAI 2016. Oficjalną część zakończyło spotkanie z parlamentarnym wiceministrem spraw zagranicznych Japonii – Motome Takisawą, który w swoim przemówieniu omówił plany dotyczące przyszłej polityki zagranicznej państwa. Po wspólnym posiłku nadszedł czas na pożegnania. Na popołudnie zaplanowano dla uczestników czas wolny, zatem mogliśmy znowu zwiedzać fascynujące dzielnice Tokio. Uczestnicy zebrali się w małych grupach i udali do różnych

części tego wspaniałego miasta, by po raz ostatni nacieszyć się jego widokiem.

Dnia 15 września wszyscy z ogromnym żalem opuszczali Japonię, mając nadzieję na rychły powrót do tego kraju.

Rząd Japonii w ramach MIRAI Program 2016 Summer Group dał jego uczestnikom jedyną w swoim rodzaju możliwość poznania ważnych miejsc i kultury Kraju Kwitnącej Wiśni. W ciągu zaledwie tygodnia 70 studentów z Europy i Azji Środkowej wzbogaciło swoje doświadczenia i wiedzę o tym niezwykłym, dla wielu z nas tajemniczym państwie. Mieliśmy okazję w krótkim czasie odwiedzić takie miejsca, jak: To-

kio, Kioto, Hiroshima, Osaka, Uji oraz wyspa Miyajima. Całe przedsięwzięcie zostało zorganizowane z niebywałą dokładnością, a rozwiązania logistyczne okazały się perfekcyjne. Cele programu również zostały osiągnięte. Uczestnicy dosłownie zakochali się w Japonii – jej kulturze, kuchni, historii, architekturze, rozwiązaniach technologicznych. Każdy zgodził się, że Japonia jest miejscem dalece odbiegającym od ich rodzinnych krajów, a przyszła współpraca z pewnością przyniesie wszystkim stronom wymierne korzyści.

Luiza Kliczkowska

Obchody Dnia Instytutu Konfucjusza na Uniwersytecie Gdańskim, Gdańsk, 4 października 2016 r.

W rocznicę powołania Instytutu Konfucjusza przy Uniwersytecie Gdańskim 4 października 2016 r. zorganizowano Dzień Instytutu Konfucjusza, którego oficjalne otwarcie nastąpiło 21 września 2015 r.

Dzień Instytutu Konfucjusza spotkał się z zainteresowaniem nie tylko studentów, przedstawicieli placówek oświatowych, z którymi współpracuje ta jednostka, lecz również wszystkich pasjonatów Chin. W obchodach wzięli udział prof. Kamil Zeidler, dyrektor Centrum Studiów Azji Wschodniej UG oraz mgr Joanna Kamień, dyrektor Wydawnictwa Uniwersytetu Gdańskiego.

Spotkanie rozpoczęło się od wykonania przez studentkę sinologii chińskiej

piosenki 《你为谁作的歌》. Goście zostali przywitani po chińsku i po polsku. Jako pierwszy głos zabrał prof. Józef Arno Włodarski, dyrektor ds. administracyjnych Instytutu Konfucjusza, który zaznaczył, że choć gdański Instytut jest jeszcze na etapie organizacyjnym, to prowadzi ożywioną współpracę z placówkami oświatowymi w Trójmieście. Profesor Włodarski przypomniał osiągnięcia Instytutu Konfucjusza w pierwszym roku jego działalności, wśród nich wymienił między innymi zorganizowanie 27 stycznia 2016 r. Chińskiego Nowego Roku przy współpracy z Ministerstwem Kultury ChRL, Ambasadą ChRL w Warszawie oraz Konsulatem Generalnym ChRL w Gdańsku. Z tej

okazji w Teatrze Szekspirowskim wystąpiła grupa pochodząca z mniejszości Mongolii Wewnętrznej, co spotkało się z ogromnym zainteresowaniem mediów oraz stworzyło okazję do promowania kultury chińskiej na Pomorzu. Kolejnym wydarzeniem były obchody Dnia Chińskiego w dniu 16 marca, które przyciągnęły ponad stu pasjonatów Państwa Środka. Natomiast we współpracy z Pracownią Sinologii UG, Uniwersytetem Warszawskim, Kołem Sinologów i CSAW UG zorganizowano „Sinowarsztaty”.

Następnie głos zabrała prof. Wu Lan, dyrektor wykonawczy Instytutu Konfucjusza. Wspomniała o ofercie bezpłatnego kursu nauki języka chińskiego skierowanej do pracowników Uniwersytetu Gdańskiego oraz odniosła się do współpracy z placówkami oświatowymi. Obecnie lektorzy Instytutu Konfucjusza uczą języka chińskiego w sześciu szkołach w Trójmieście. Profesor Wu Lan zapowiedziała również, że 4 grudnia zostaną przeprowadzone egzaminy z języka chińskiego, tzw. HSK na wszystkich poziomach zaawansowania. Jednocześnie wskazała, że studenci mają

możliwość skorzystania z oferty stypendialnych wyjazdów do Chin, w ramach których ponoszą jedynie koszty biletów lotniczych. Pozostałe koszty, tj. kurs językowy, zakwaterowanie w akademiku oraz stypendium w postaci kieszonkowego w wysokości 3 tys. juanów, są pokrywane ze stypendium. Zapowiedziała, że w przyszłości Instytut Konfucjusza przy UG planuje organizować więcej sympozjów dotyczących Chin, aby popularyzować wiedzę dotyczącą tego odległego, ale jakże interesującego kraju.

Oficjalną, pierwszą część spotkania zakończył film przedstawiający pierwszy rok działalności Instytutu. Następnie goście mieli okazję zobaczyć tradycyjny pokaz *wushu* przygotowany przez dr. Krzysztofa Brzozowskiego z Wydziału Chemii UG.

W programie przewidziano też krótkie warsztaty z kaligrafii chińskiej, ceremonii parzenia herbaty, chińskich wycinanek oraz gry w chińską zośkę. Na zakończenie goście zostali poczęstowani tradycyjnymi chińskimi pierogami (*baozi* i *jiaozi*) oraz sajgonkami.

Magdalena Łągiewska